



Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa
Zakład Wytrzymałości Materiałów i Konstrukcji

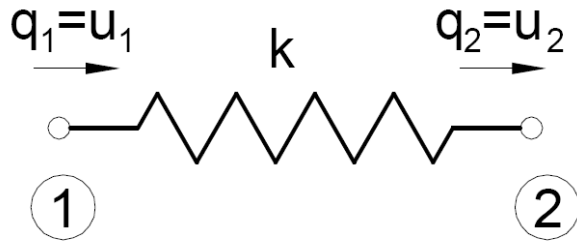


Metoda elementów skończonych (MES1)

Wykład 2C. Element typu sprężyna

03.2024

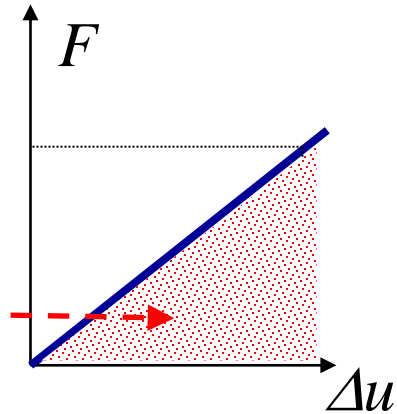
Lokalna macierz sztywności sprężyny



wektor parametrów węzłowych:

$$\{q\}_e = \begin{Bmatrix} u_1 \\ u_2 \end{Bmatrix}_e$$

2×1



energia sprężysta elementu:

$$F = k \cdot \Delta u = k \cdot (u_2 - u_1)$$

$$U_e = \frac{1}{2} F \Delta u = \frac{1}{2} k (\Delta u)^2 = \frac{1}{2} k (u_2 - u_1)(u_2 - u_1).$$

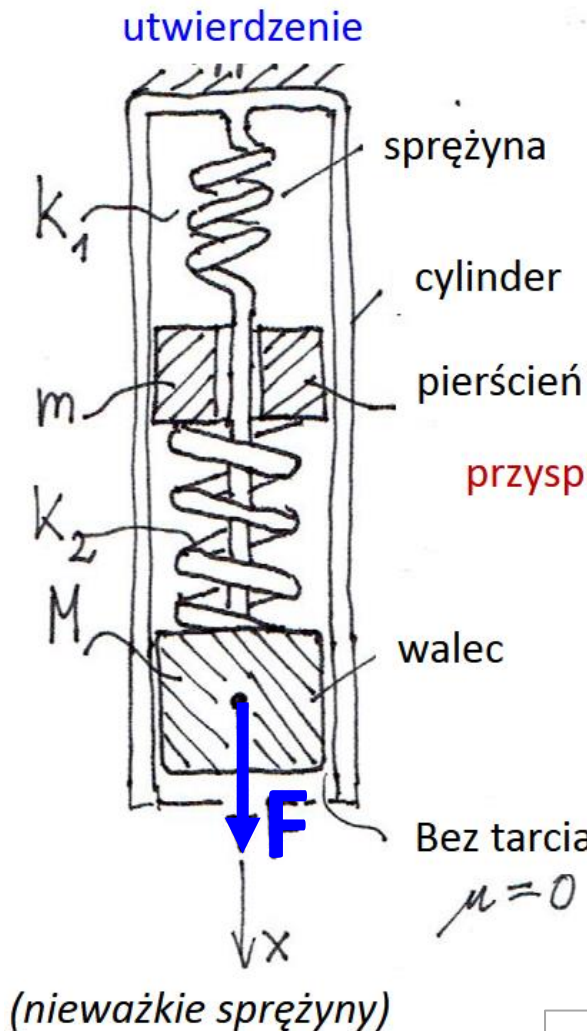
$$U_e = \frac{1}{2} [u_1, u_2] \begin{bmatrix} k & -k \\ -k & k \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} u_1 \\ u_2 \end{Bmatrix}$$

macierz sztywności elementu:

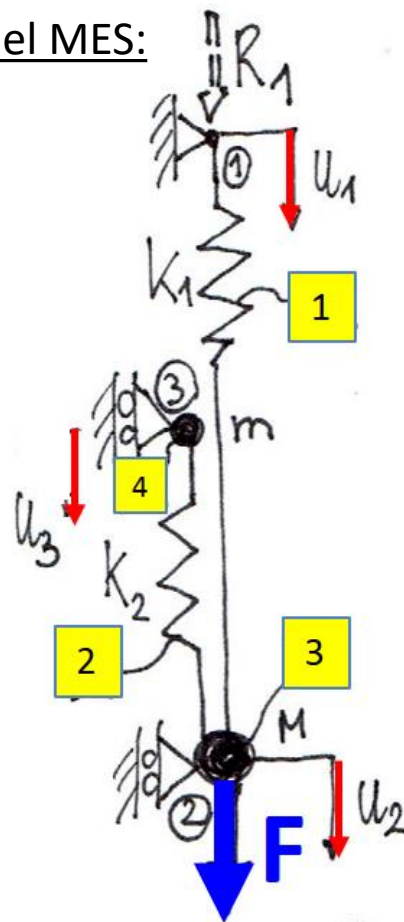
$$[k]_e = \begin{bmatrix} k & -k \\ -k & k \end{bmatrix}$$

$$U_e = \frac{1}{2} [q]_e [k]_e \{q\}_e$$

Przykład: Zbuduj model MES. Znajdź energię sprężystą odkształcenia i energię potencjalną obciążenia. Wyznacz przemieszczenia i reakcje.



Model MES:



■ - Elementy skończone

○ - węzły

$$NOE = 4$$

$$NON = 3$$

$$n_p = 1$$

$$NDOF = 3 \cdot 1 = 3$$

$$\{q\} = \begin{Bmatrix} q_1 \\ q_2 \\ q_3 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \end{Bmatrix}$$

NDOF \times L
||
3

$$\{F\}^n = \begin{Bmatrix} R_1 \\ F \\ 0 \end{Bmatrix}$$

3 \times 1

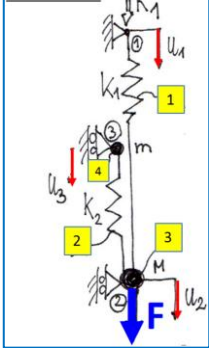
↑
brak siły w węźle 3

$$U = \frac{1}{2} L q^T [K] \{q\}$$

1 \times 3 3 \times 3 3 \times 1

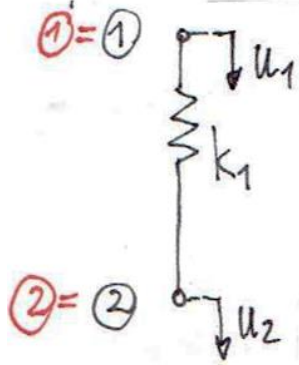
$$W = L q^T \cdot \{F\}$$

1 \times 3 3 \times 1



notacja lokalna

Element skończony 1



$$Lq_1 = Lq_{11}, q_{21} = L u_1, u_2 \quad 1 \times 2$$

$$Lq_1 = \begin{bmatrix} u_1 & u_2 & u_3 \end{bmatrix} \quad 1 \times 3$$

$$[k]_1 = \begin{bmatrix} k_1 & -k_1 \\ -k_1 & k_1 \end{bmatrix} \quad 2 \times 2$$

$$[F^X]_1 = [F_{11}, F_{21}]_1 = [0, 0]_1$$

$$[K]_1^* = \begin{bmatrix} k_1 & -k_1 & 0 \\ -k_1 & k_1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$[F^X]_1^* = [F_{11}, F_{21}, 0] = [0, 0, 0] \quad 1 \times 3$$

Element skończony 2



$$Lq_2 = Lq_{12}, q_{22} = L u_3, u_2 \quad 1 \times 2$$

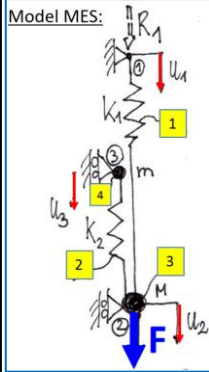
$$Lq_2 = \begin{bmatrix} u_1 & u_2 & u_3 \end{bmatrix} \quad 1 \times 3$$

$$[k]_2 = \begin{bmatrix} k_2 & -k_2 \\ -k_2 & k_2 \end{bmatrix} \quad 2 \times 2$$

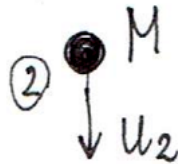
$$[F^X]_2 = [F_{12}, F_{22}]_2 = [0, 0]_2 \quad 1 \times 2$$

$$[K]_2^* = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & k_2 & -k_2 \\ 0 & -k_2 & k_2 \end{bmatrix}$$

$$[F^X]_2^* = [0, F_{22}, F_{12}] = [0, 0, 0]$$



Element skończony 3



$$Lq = [u_1, u_2, u_3]$$

1×3

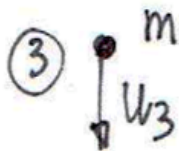
$$[k]_3^* = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$F_3^x = M \cdot a_x$$

$$L F_3^x]_3^* = [0, F_3^x, 0] = [0, M a_x, 0]$$

1×3

Element skończony 4



$$Lq = [u_1, u_2, u_3]$$

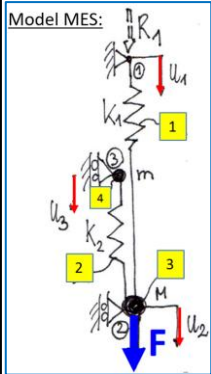
1×3

$$[k]_4^* = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$F_4^x = m \cdot a_x$$

$$L F_4^x]_4^* = [0, 0, F_4^x] = [0, 0, m a_x]$$

1×3



Globalna macierz sztywności :

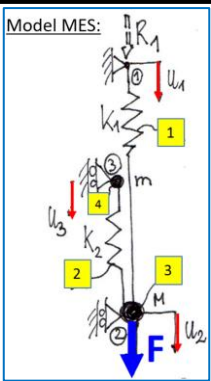
$$\begin{aligned}
 [K]_{3 \times 3} &= \sum_{e=1}^4 [k]_e^* = \begin{bmatrix} k_1+0+0+0 & -k_1+0+0+0 & 0+0+0+0 \\ -k_1+0+0+0 & k_1+0+0+k_2 & 0+0+0-k_2 \\ 0+0+0+0 & 0+0+0-k_2 & 0+0+0+k_2 \end{bmatrix} = \\
 &= \begin{bmatrix} k_1 & -k_1 & 0 \\ -k_1 & k_1+k_2 & -k_2 \\ 0 & -k_2 & k_2 \end{bmatrix}
 \end{aligned}$$

Energia odkształcenia sprężystego:

$$U = \frac{1}{2} [u_1, u_2, u_3] \cdot \begin{bmatrix} k_1 & -k_1 & 0 \\ -k_1 & k_1+k_2 & -k_2 \\ 0 & -k_2 & k_2 \end{bmatrix} \cdot \begin{Bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \end{Bmatrix}$$

(Szukamy u_2 i u_3 ($u_1=0$) aby znaleźć wartość U)

Model MES:



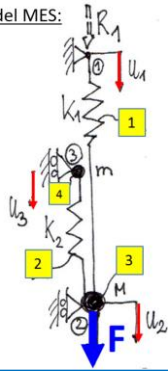
$$[F]_e = [F^X]_e + \cancel{[F^P]_e} = [F^X]_e \Rightarrow [F]_e^* = [F^X]_e^*$$

$$W = [q]_{1 \times 3} \cdot \{F\}_{3 \times 1} \quad (\text{brak obciążeń powierzchniowych})$$

$$W = [q]_{1 \times 3} \cdot \left(\sum_{e=1}^4 \{F\}_e^* + \{F\}^n \right) = [q]_{1 \times 3} \cdot \left(\begin{Bmatrix} 0+0+0+0 \\ 0+0+Max+0 \\ 0+max+0+0 \end{Bmatrix} + \begin{Bmatrix} R_1 \\ F \\ 0 \end{Bmatrix} \right) =$$

$$= [u_1, u_2, u_3] \cdot \begin{Bmatrix} R_1 \\ Max + F \\ max \end{Bmatrix} \xrightarrow{(u_1=0)} u_2 \cdot (Max + F) + u_3 \cdot max$$

(Szukamy u_2 i u_3 aby znaleźć wartość W)



Rozwiązanie:

$$V = \frac{1}{2} L^T q^T [K] \cdot \{q\} - L^T q \cdot \{F\} \rightarrow \min \rightarrow [K] \cdot \{q\} = \{F\}$$

$\begin{matrix} 3 \times 3 & 3 \times 1 & 3 \times 1 \end{matrix}$

$$u_1 = 0 \rightarrow \begin{bmatrix} k_1 & -k_1 & 0 \\ -k_1 & k_1+k_2 & -k_2 \\ 0 & -k_2 & k_2 \end{bmatrix} \cdot \begin{Bmatrix} 0 \\ u_2 \\ u_3 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} R_1 \\ \text{Max} + F \\ \text{max} \end{Bmatrix}$$

$$[K] \cdot \{q\} = \{F\}$$

$\begin{matrix} 2 \times 2 & 2 \times 1 & 2 \times 1 \end{matrix}$

$$\begin{bmatrix} k_1+k_2 & -k_2 \\ -k_2 & k_2 \end{bmatrix} \cdot \begin{Bmatrix} u_2 \\ u_3 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} \text{Max} + F \\ \text{max} \end{Bmatrix}$$

$$\begin{cases} (k_1+k_2) \cdot u_2 - k_2 \cdot u_3 = \text{Max} + F \\ -k_2 \cdot u_2 + k_2 \cdot u_3 = \text{max} \end{cases} \Rightarrow u_2, u_3$$

reakcje:

$$\left(\begin{matrix} \text{1st row of } [K] \\ 3 \times 3 \end{matrix} \right) \cdot \begin{matrix} \{q\} \\ 3 \times 1 \end{matrix} = R_1 \Rightarrow R_1 = k_1 \cdot 0 - k_1 \cdot u_2 + 0 \cdot u_3 = -k_1 u_2$$